

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

Přechod z daňové evidence na účetnictví

Terezie Provazníková

© 2021 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Terezie Provazníková

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Přechod z daňové evidence na účetnictví

Název anglicky

Transition from the Tax Records to the Accounting

Cíle práce

Cílem práce bude vytvoření převodového můstku při přechodu z daňové evidence na systém vedení účetnictví u konkrétní fyzické osoby podnikatele.

Metodika

Na základě prostudované odborné literatury a právních předpisů vztahujících se k problematice bude vytvořena literární rešerše. V praktické části práce bude popsán současný stav daňové evidence a důvody přechodu na systém vedení účetnictví u konkrétního podnikatelského subjektu. Následně bude vytvořen převodový můstek k tomuto přechodu a budou formulovány závěr práce.

Doporučený rozsah práce

30 až 40 stran

Klíčová slova

daňová evidence, účetnictví, fyzická osoba, převodový můstek, příjmy, výdaje, výnosy, náklady

---

Doporučené zdroje informací

ČESKO. ZÁKONY ATD. *Účetnictví podnikatelů 2017 : výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2017.*

Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-518-5.

Daně a daňová evidence, Pavel Štohl, 2008

Daňová evidence podnikatelů 2020, Grada Publishing, 2020

HAKALOVÁ, J. – PŠENKOVÁ, Y. *Daňová evidence : teorie a praxe.* Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-239-9.

CHALUPA, R. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2014.* Olomouc: ANAG, 2014. ISBN 978-80-7263-862-8.

MÁČE, M. *Účetnictví a finanční řízení.* Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4574-9.

RYNEŠ, P. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka : průvodce podvojným účetnictvím k 1.1.2019.* Olomouc: Anag, 2019. ISBN 978-80-7554-192-5.

SKÁLOVÁ, J. *Podvojně účetnictví 2016.* Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0031-6.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Pavel Štáfek, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 27. 11. 2020

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 30. 11. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 26. 01. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Přechod z daňové evidence na účetnictví" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 3. 2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Ing. Pavlu Štáfkovi, za odborné vedení, vstřícný přístup a jeho čas, který mi při zpracování bakalářské práce věnoval. Dále velké díky patří paní Světlaně Štrobachové, za cenné rady a poskytnutí potřebných informací.

Přechod z daňové evidence na účetnictví

Abstrakt

Cílem této bakalářské práce je vytvoření převodového můstku u konkrétního podnikatelského subjektu.

Teoretická část je zaměřená na dvě hlavní kapitoly. Nejprve je charakterizována daňová evidence a poté charakteristika účetnictví. Teoretická část je zpracována na základě provedené literární rešerše a prostudování odborné literatury. Dle platné legislativy České republiky podnikatelský subjekt může přejít z vedení daňové evidence na vedení účetnictví dobrovolně nebo povinně. Současně s tímto přechodem jsou spojeny práce, které vedou k vytvoření převodového můstku. Tento postup a jednotlivé fáze převodového můstku jsou popsány na konci praktické části této bakalářské práce.

V praktické části je proveden konkrétní přechod z daňové evidence na vedení účetnictví u konkrétního podnikatelského subjektu. Tento přechod je znázorněn na příkladu u konkrétního podnikatelského subjektu.

Závěrem této práce je shrnutí příkladu a vyhodnocení převodového můstku a zhodnocení daňový dopad plynoucí z přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví.

Klíčová slova: daňová evidence, účetnictví, fyzická osoba, podnikatel, účetní jednotka, příjmy, výdaje, výnosy, náklady, převodový můstek

Transition from the Tax Records to the Accounting

Abstract

The main aim this bachelor thesis is created transfer bridge to specific businessman.

The theoretical part is focused on two main chapters. At first is describes tax records and then accounting. The theoretical part is made by study bibliography.

By czech legislation, businessman can go over to accounting on his own decision or compulsorily. With this transition are connected works, which are relate to created transfer bridge. This method and individual phases of transfer bridge are describes in the end theoretical part of this bachelor thesis.

In practical part is created specific transition from the tax record to the accounting at businessman. This transition is represent on model example.

In closing part is summary of all practical part and transfer bridge. Also there is summary of tax impact from transition of tax records to the accounting.

Keywords: tax record, accounting, physical person, businessman, accounting unit, income, expenses, revenue, costs, transfer bridge

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	15
3.1 Daňová evidence	15
3.1.1 Právní úprava daňové evidence	15
3.1.2 Osoby, které vedou daňovou evidenci	16
3.1.3 Předmět daňové evidence	16
3.1.4 Obsah daňové evidence	16
3.1.5 Evidence příjmů a výdajů	17
3.1.6 Evidence pohledávek a dluhů	19
3.1.7 Uzavření daňové evidence	20
3.2 Účetnictví	21
3.2.1 Právní úprava účetnictví	21
3.2.2 Účetní jednotky	22
3.2.3 Účetní záznamy	23
3.2.4 Účetní výkazy	24
3.2.5 Uzavření účetnictví	27
3.2.6 Účetní závěrka	28
3.3 Postup přechodu z daňové evidence na účetnictví	29
3.3.1 Dobrovolný přechod	29
3.3.2 Povinný přechod	29
3.3.3 Fáze přechodu	30
3.3.4 Převodový můstek	31
3.3.5 Inventarizace majetku a závazků	32
3.3.6 Účet individuálního podnikatele	32
3.3.7 Chyby při převodu z daňové evidence na účetnictví	33
4 Vlastní práce	34
4.1 Charakteristika podnikatelského subjektu	34
4.2 Fáze přechodu z daňové evidence na účetnictví	35
4.3 Inventarizace majetku a závazků	35
4.3.1 Drobný hmotný majetek	36
4.3.2 Provozní režie	37
4.3.3 Pokladna	38
4.3.4 Bankovní účet	38

4.3.5	Pohledávky z obchodních vztahů.....	39
4.3.6	Závazky z obchodních vztahů.....	39
4.3.7	Mzdové závazky	40
4.4	Dodatečné informace – odpis pohledávek.....	42
4.5	Sestavení převodového můstku	43
4.5.1	Účet individuálního podnikatele	44
4.6	Daňový dopad.....	44
4.7	Vyhotovení protokolu o přechodu.....	45
4.8	Sestavení účtového rozvrhu.....	45
4.8.1	Vytvoření analytického členění	46
4.8.2	Sestavení zahajovací rozvahy	47
4.9	Počáteční stavy v hlavní knize	48
5	Výsledky a diskuse	49
5.1	Jednorázové zdanění.....	49
5.2	Rovnoměrné rozložení do více let.....	49
6	Závěr.....	52
7	Seznam použitých zdrojů.....	54
8	Přílohy	56

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Struktura obchodního majetku	17
Tabulka 2 - Charakteristika účetní jednotky	22
Tabulka 3 - Kategorizace účetní jednotky	22
Tabulka 4 - Vykazovací povinnost účetních jednotek	24
Tabulka 5 - Základní struktura rozvahy	25
Tabulka 6 - Základní struktura výkazu zisku a ztráty – druhové členění	26
Tabulka 7 - Povinný přechod v čase	29
Tabulka 8 - Skladní karta	36
Tabulka 9 – Stav provozní režie k 31.12. 2020	37
Tabulka 10 - Stav pokladny k 31.12. 2020	38
Tabulka 11 - Stav bankovního účtu k 31.12.2020	38
Tabulka 12 - Inventura neuhrazených faktur k 31. 12. 2020	39
Tabulka 13 - Stav obchodních závazků k 31. 12. 2020	39
Tabulka 14 - Stav závazků vůči zaměstnancům k 31. 12. 2020	41
Tabulka 15 - Stav závazků vůči ISZZ k 31. 12. 2020	41
Tabulka 16 - Stav závazků vůči FÚ k 31. 12. 2020	41
Tabulka 17 - Přehled mzdových závazků za prosinec 2020	42
Tabulka 18 - Převodový můstek	43
Tabulka 19 - Položky, které zvýší základ daně	44
Tabulka 20 - Položky, které sníží základ daně	44
Tabulka 21 – Stav aktiv k 1.1. 2021	47
Tabulka 22 - Stav pasiv k 1. 1. 2021	47
Tabulka 23 - Počáteční stavy v hlavní knize k 1. 1. 2021	48
Tabulka 24 - Rozložení základu daně do 2 let	50
Tabulka 25 - Rozložení základu daně do 5 let	50
Tabulka 26 – Rozložení základu daně do 9 let	51

Seznam použitých zkratk

DPH	Daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
ISZZ	Instituce sociálního a zdravotního zabezpečení
ÚIP	Účet individuálního podnikatele
ÚJ	Účetní jednotka
VH	Výsledek hospodaření

1 Úvod

Účetnictví patří mezi nejstarší vědní obory, ale jeho přesný vznik nelze datovat. Za první dochovanou formu podvojného účetnictví je považován spis „*Tractatus de computis et scriptis*“ z roku 1494. Autorem tohoto spisu je italský matematik a ekonom L. Pacioli (1445–1510), který je považován za „otce účetnictví“. Můžeme předpokládat, že se účetnictví v praxi vyvíjelo a postupně zdokonalovalo již dříve než před uvedeným datem. (Ing. Jana Skálová, 2020)

Na našem území sahají počátky účetnictví do druhé poloviny 18. století. Vývoj účetnictví souvisel s vývojem ekonomické společnosti a stupněm ekonomického vývoje. Postupem času účetnictví začalo sloužit ke zjišťování míry zhodnoceného kapitálu a finanční situace, současně posloužilo k poskytování informací pro možná rozhodování.

Během vývoje účetnictví docházelo i k vývoji formy jeho vedení, na který měla významný vliv technika. Luca Pacioli ve svém spise popisuje nejstarší známou formu vedení účetnictví, nazývá se „italské účetnictví“, které zahrnuje tři účetní knihy:

- memoriál,
- deník,
- hlavní kniha.

Tato forma vedení se nazývá prepisovací forma účetnictví a vznikla v prostředí malých obchodních podniků.

Postupem času, díky nárůstu obchodních případů se z hlavní knihy vyčleňují pomocné účetní knihy a v hlavní knize zůstávají operace souhrnnější povahy, kvůli lepší přehlednosti. Časem se rozdělil i deník na deník pokladní a deník účetní. Používali se vázané knihy, které však omezovali organizaci účetních prací a dělbu práce. (Novotný, 2020) V účetnictví došlo k dalšímu vývoji ve formě vedení, a to z hlediska podle zemí, kde tato forma vznikla.

Nové formy vedené účetnictví:

- Německá forma – účetní případy se nepřepisují jednotlivě, ale dochází k seskupování položek stejného druhu za určité období. Vzniká sborník jako nová účetní kniha.
- Anglická forma – hlavním znakem je zavedení specializovaných deníků (deník nákupu, deník prodeje, deník pokladní, deník výroby apod.). Nevýhodou je velká podrobnost hlavní knihy.
- Francouzská forma – je kombinací formy německé a anglické. Tato forma používá specializované deníky.

V těchto nových formách se jednotlivé položky přepisovaly z deníků do hlavní knihy. Podle toho nesou název – přepisovací forma.

Tato forma se rozděluje na:

- přímá přepisovací forma – přepis přímo z deníku do hlavní knihy,
- nepřímá přepisovací forma – přepis z deníku do sborníku a pak do hlavní knihy.

Díky snaze o přehlednější účetní zápisy vznikla tabelární forma vedení účetnictví. Jedná se o spojení chronologických a soustavných účetních zápisů v jedné účetní knize. Tato forma se rozšířila ve střední Evropě, ale v praxi se označovala jako „americké účetnictví“.

Všechny tyto formy vedení se týkaly ručního zpracování. S postupem technického vývoje se začaly uplatňovat nové účetní techniky – ruční zpracování bylo doplněné kalkulačním strojem, začaly se používat účtovací a fakturovací stroje, a postupně se přecházelo na počítačové zpracování. (Novotný, 2020)

V současné době se pro vedení účetnictví používá zejména elektronická podoba. K tomuto vedení slouží účetní programy jako jsou např.: Pohoda, MoneyS3, Ekonom aj.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je vytvoření převodového můstku u konkrétního podnikatelského subjektu při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví. Mezi dílčí cíle patří seznámení s problematikou daňové evidence a účetnictví, zobrazení základních předpisů, popis jednotlivých fází přechodu dále i zobrazení daňových dopadů a shrnutí výhod a nevýhod při přechodu z daňové evidence na účetnictví.

2.2 Metodika

Na základě prostudované odborné literatury a právních předpisů vztahujících se k problematice je vytvořena literární rešerše. Teoretická část práce je členěna do jednotlivých kapitol, tj. základní charakteristika daňové evidence a účetnictví, stručný popis přechodu na vedení účetnictví. Praktická část bakalářské práce je zaměřena na příklad, pro který poskytla údaje paní Světlana Štrobachová. V této části je zobrazen stav daňové evidence podnikatelky, dále je vytvořen převodový můstek a jsou zde zobrazeny jednotlivé fáze přechodu u podnikatelského subjektu.

Závěrem této práce jsou zhodnoceny výhody a nevýhody přechodu z vedení daňové evidence na vedení účetnictví a zobrazeny daňové dopady.

3 Teoretická východiska

Teoretická část této práce je věnována charakteristice daňové evidence a poté charakteristice účetnictví. Daňová evidence poskytuje zejména informace o výši základu daně z příjmů, naopak účetnictví poskytují komplexnější informace o hospodaření podniku.

3.1 Daňová evidence

Daňová evidence poskytuje údaje o příjmech, výdajích, majetku a dlužích podnikatele. Cílem je poskytování údajů potřebných ke zjištění základu daně z příjmů. Je určena pro subjekty, které nejsou účetními jednotkami ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. (Dušek, 2020, str.8)

Způsob vedení daňové evidence není stanoveno zákonem, tudíž záleží pouze na podnikateli, jak tyto příjmy a výdaje bude zaznamenávat.

3.1.1 Právní úprava daňové evidence

Daňová evidence je upravena zákonem č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů („dále jen zákon o daních z příjmů“).

Dne 1. 1. 2004 vstoupila v platnost novela zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, která upravila jednoduché účetnictví a účetním jednotkám ve většině případů udělila povinnost přejít na vedení účetnictví podvojného nebo vést daňovou evidenci.

Zcela však jednoduché účetnictví zrušeno nebylo, zůstala nadále možnost vedení tohoto účetnictví pro několik nevýdělečných organizací po splnění určitých podmínek. Jedná se o především o občanská sdružení, církve, náboženské společnosti a honební společenstva.

Tato změna bylo vyvolána vstupem ČR do Evropské unie („dále jen EU“) a harmonizací české právní úpravy s úpravou EU (Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví).

Od 1. 1. 2016 nabyla účinnosti vyhláška č. 250/2015 Sb., která znovu zavedla pojem jednoduché účetnictví, které je platné pro vybrané nevýdělečné účetní jednotky.

3.1.2 Osoby, které vedou daňovou evidenci

V daňové evidenci se vyskytuje pojem podnikatel. Dle zákona č. 89/2012 Sb. Občanského zákoníku, se pojmem podnikatel rozumí osoba, která samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku. Podnikatel může být právnická, tak i fyzická osoba. Právnická osoba, která podniká na území ČR, je vždy účetní jednotkou, ale u fyzické osoby to tak být nemusí. Fyzické osoby, jejichž obrat nepřekročí za předcházející kalendářní rok částku 25 mil. Kč (a nejsou zapsány v obchodní rejstříku a dle dalších podmínek viz. zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů), nebudou účetními jednotkami, ale dobrovolně se jimi mohou stát. Z toho vyplývá, že fyzické osoby, které podnikají a nejsou účetní jednotkou nevedou účetnictví. Tyto fyzické osoby podléhají daňové evidenci příjmů a výdajů. (Štohl & Klička, 2020)

3.1.3 Předmět daňové evidence

Fyzické osoby, poplatníci daně z příjmů, jsou povinni vést příslušnou dokumentaci podle toho jaké příjmy získávají a jaké výdaje k těmto příjmům uplatňují.

Jedná se o:

- záznamy o příjmech a evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti s podnikatelskou nebo jinou samostatnou výdělečnou činností,
- záznamy o příjmech a vynaložených výdajích v časovém sledu, evidenci hmotného majetku, který lze odepisovat, evidenci i tvorbě a použití rezervy na opravy hmotného majetku, evidenci pohledávek a dluhů ve zdaňovacím období, ve kterém dochází k ukončení pronájmu a mzdové listy, pokud jsou vypláceny mzdy,
- daňovou evidenci ve smyslu §7b zákona o daních z příjmů. (Dušek, 2020, str.9)

3.1.4 Obsah daňové evidence

Charakteristickým rysem daňové evidence je evidence peněžních a hmotných toků, které bezprostředně souvisejí s podnikatelskou činností a stav majetku a dluhů na konci zdaňovacího období. Daňová evidence by měla zachytit veškerý majetek a dluhy podniku, které ovlivňují základ daně z příjmů. Podnikateli, kterému plynou příjmy z podnikatelské či jinak samostatně výdělečné činnosti, může do daňové evidence zaznamenat pouze výdaje spojené s majetkem zahrnutým do majetku obchodního (Dušek, 2020, str. 15).

3.1.5 Evidence příjmů a výdajů

Jak už bylo zmíněno hlavní součástí daňové evidence tvoří údaje o příjmech a výdajích podnikatelského subjektu.

Evidence příjmů

Dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů se příjmem rozumí peněžité i nepeněžité plnění, které nabývá poplatník v průběhu podnikání. Z toho vyplývá, že v daňové evidenci by měli být zaznamenány příjmy, které jsou předmětem daně. Příjmy rozdělujeme na peněžní příjmy, nepeněžní příjmy a příjmy dosažené směnou (Dušek, 2020, str. 23).

Evidence výdajů

Stejně jako příjmy mají výdaje peněžitou i nepeněžitou podobu. A dělíme je také na peněžní daňové výdaje a nepeněžní daňové výdaje (Dušek, 2020, str.24).

Daňová evidence by své podstatě měla zachytit všechny majetek a dluhy podnikatele, které ovlivňují základ daně z příjmů. Jedná se o majetek firmy, který je třeba k její hospodářské činnosti a cizí kapitál, který se podílí na krytí majetku firmy. (Dušek, 2020, str.15) Níže v tabulce č. 2 je znázorněna struktura obchodního majetku.

Tabulka 1 - Struktura obchodního majetku

Obchodní majetek	
<i>Dlouhodobý majetek</i>	<i>Oběžný majetek</i>
Dlouhodobý nehmotný majetek	Zásoby
Dlouhodobý hmotný majetek	Dlouhodobé pohledávky
Dlouhodobý finanční majetek	Krátkodobé pohledávky
	Finanční majetek
	Peněžní prostředky

Zdroj: Dušek, 2020

Forma, jakým bude podnikatel vést daňovou evidenci se odvíjí od jednotlivých složek obchodního majetku.

V daňové evidenci se používají především tyto knihy:

- deník příjmů a výdajů,
- kniha pohledávek,
- kniha dluhů. (Dušek, 2020, str.27)

Deník příjmů a výdajů

Deník příjmů a výdajů je nejdůležitější kniha v daňové evidenci. V tomto deníku je nutné rozlišovat příjmy a výdaje daňově uznatelné. Jedná se o položky, které ovlivňují základ daně. A dále příjmy a výdaje daňově neuznatelné, které neovlivňují základ daně.

(Dušek, 2020, str.27)

Vzor deníku příjmů a výdajů je uveden v příloze č. 1 této bakalářské práce.

Obsahem deníku musí být:

- datum uskutečnění transakce,
- označení daňového dokladu,
- stručný popis,
- přehled o celkových příjmech,
- přehled o příjmech, které jsou předmětem daně z příjmů v členění podle dílčích základů daně,
- přehled o přijaté a zaplacené dani z přidané hodnoty,
- přehled o celkových výdajích,
- přehled o výdajích, souvisejících s příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů,
- přehled o úpravách podle §23 a ostatních podle zákona o daních z příjmů, které zvyšují nebo snižují rozdíl mezi příjmy a výdaji za zdaňovací období. (Dušek, 2020, str.27)

Každý daňový výdaj musí být doložen příslušným dokladem, který musí být očíslovaný. Pro lepší orientaci a přehlednost, podnikatel může doklady řadit i podle data. Na konci zdaňovacího období se zjišťují skutečné stavy majetku a dluhů. Rozdíly se promítnou do daňové evidence (Dušek, 2020, str.27).

3.1.6 Evidence pohledávek a dluhů

Evidence pohledávek

Pohledávka je majetek (aktivum) podnikatele, a jedná se o peněžní nároky podnikatele na úhradu dohodnutých stran. Můžeme je tedy chápat jako časový nesoulad mezi okamžikem provedení výkonů dodavatelem a okamžikem úhrady výkonů odběratelem. Pohledávky dělíme dle doby splatnosti na krátkodobé (splatnost do 1 roku) a dlouhodobé (splatnost delší než 1 rok). Nebo podle místa vzniku na tuzemské (pohledávky v rámci ČR) a zahraniční (Dušek, 2020, str. 32).

Podnikatel zapisuje pohledávky do knihy pohledávek, která obsahuje informace o:

- pohledávkách z obchodních vztahů,
- pohledávkách z poskytnutých záloh,
- pohledávkách z poskytnutých půjček,
- pohledávkách, které vyplývají z plnění povinností podnikatele podle zvláštních právních předpisů,
- ostatních pohledávkách, šecích, které vystavil podnikatel. (Dušek, 2020, str. 33,34)

Evidence dluhů

Dluhy můžeme chápat, jako peněžní vyjádření povinnosti dlužníka uhradit smluvně dohodnuté sumy. Jedná se o dluhy (pasivum) podnikatele. Doba splatnosti je uvedena na faktuře dle obchodní smlouvy. Dodavateli může vzniknout nárok v případě neuhrazené faktury ve sjednaném termínu. Za toto nedodržení smluvních podmínek si dodavatel může účtovat penále (úroky) z prodlení. Dluhy dělíme stejně jako pohledávky, krátkodobé a dlouhodobé a dále podle místa vzniku na tuzemské a zahraniční. (Dušek, 2020, str. 35)

Evidence dluhů by měla obsahovat informace o:

- dlužích z obchodních závazkových vztahů, s výjimkou dluhů z přijatých záloh,
- dlužích z přijatých záloh,
- dlužích z přijatých půjček a úvěrů,
- dlužích, které vyplývají z plnění povinností podnikatele podle zvláštních právních předpisů,
- ostatních dlužích, které nejsou obsahem ostatní evidence,
- šecích předaných podnikatelem k inkasu.

Při evidenci dluhů musí být zřejmé vůči jakým subjektům dluh vzniknul, o jaké dluhy jde a v jaké výši. (Dušek, 2020, str.35)

V daňové evidenci kromě deníku příjmů a výdajů, knihy pohledávek a knihy dluhů podnikatel může vést i tzv. pomocné knihy, mezi které řadíme např.:

- kniha dlouhodobého majetku,
- knihy zásob,
- mzdová agenda,
- karty časového rozlišení,
- a další knihy a karty apod. (Hakalová, 2016)

3.1.7 Uzavření daňové evidence

„Podnikatelé (fyzické osoby) uzavírají složky daňové evidence:

- k poslednímu dni zdaňovacího období (kalendářního roku),
- ke dni skončení činnosti,
- ke dni předcházejícímu den účinnosti konkursu.“ (Dušek, 2020, str.95)

Uzavření knih podává informace o:

- celkové částky zdanitelných příjmů a daňových výdajů,
- stavy neuhrazených pohledávek a závazků,
- konečný stav peněžních prostředků v pokladně a na účtu v bance,
- stavy majetku a dluhů v pomocných knihách,
- kursové rozdíly v pokladnách a na běžném čtu v případě účtování v cizích měnách. (Dušek, 2020, str.95)

3.2 Účetnictví

Účetnictví je písemné zaznamenávání informací o hospodářských jevech podniku, a to v peněžních jednotkách. Jedná se o informace ekonomického charakteru. (Thukaram, 2007, str. 3) Podstatou účetnictví je zejména sběr informací, ověření správnosti a pravdivosti informací, zpracování informací, příprava srozumitelných podkladů, kontrola a ověřování výstupů z účetnictví. (Mrkosová, 2020, str.12)

3.2.1 Právní úprava účetnictví

Hlavní právní předpis, kterým je v České republice upravováno účetnictví je Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví („dále jen zákon o účetnictví“), ve znění pozdějších předpisů. Mezi další předpis patří Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli. Rozpracovává některá ustanovení zákona o účetnictví do podrobnější úpravy. Stanoví se zde zejména:

- účetní závěrka a její rozsah a jednotlivé části,
- směrná účtová osnova na úrovni skupin a účtů,
- účetní metody a jejich použití,
- konsolidovaná účetní závěrka. (Ryneš, 2017, str.18)

Dále mezi právní předpisy upravující účetnictví patří České účetní standardy, které mají za cíl stanovit dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a Vyhlášky č. 500/2002 Sb., prováděcí vyhlášky k účetnictví základní postupy účtování na jednotlivých účtech za účelem souladu při používání účetních metod účetními jednotkami. (České účetní standardy)

V účetnictví se také nachází účetní zásady. Jedná se o ucelený soubor pravidel, které účetní jednotky dodržují při vedení účetnictví a zejména při sestavování a předkládání účetních výkazů. Účetní zásady nejsou samostatným právním předpisem. Jedná se například o zásadu věrného a poctivého zobrazení skutečnosti, tato zásada je nadřazena všem ostatním. Dále mezi účetní zásady patří zásada jedné účetní jednotky, jedná se o vymezení ekonomického celku, za který se vede účetnictví, dále pak zásada neomezeného trvání účetní jednotky, zásada stálosti metod účetnictví, bilanční kontinuita a další. (Chalupa , Kadlec, a Pilátová, 2020, str. 29)

3.2.2 Účetní jednotky

Zákon o účetnictví se vztahuje na všechny účetní jednotky („dále ÚJ“) viz. tabulka č. 2.

Tabulka 2 - Charakteristika účetní jednotky

Účetní jednotka		
<i>Právnícké osoby</i>	<i>Fyzické osoby</i>	
se sídlem na území ČR	<i>Podnikatelé</i>	<i>Ostatní</i>
	s obratem větším než 25 mil. Kč	povinnost vést účetnictví uložena zvláštním zákonem
zahraniční subjekty, které na území ČR podnikají podle zvláštních předpisů	jeden z účastníků společnosti je ÚJ	na základě dobrovolného rozhodnutí
	na základě dobrovolného rozhodnutí	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

ÚJ jsou povinny vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručující trvalost účetních záznamů.

Dne 1. 1. 2016 vstoupila v platnost změna týkající se účetních jednotek, a to konkrétně jejich kategorizace. Dle zákona o účetnictví jsou účetní jednotky rozčleněny na mikro, malé, střední a velké účetní jednotky. ÚJ jsou do kategorií zařazeny dle výsledků předcházejícího účetního období. Kritéria pro kategorizaci účetní jednotky jsou uvedena v tabulce č. 3.

Tabulka 3 - Kategorizace účetní jednotky

	Aktiva	Roční obrat	Průměrný počet zaměstnanců
<i>Mikro</i>	9 mil. Kč	18 mil. Kč	10
<i>Malá</i>	9–10 mil. Kč	18-200 mil. Kč	10-50
<i>Střední</i>	100–500 mil. Kč	200-1 000 mil. Kč	50-250
<i>Velká</i>	více jak alespoň dvě kritéria střední jednotky		

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví podvojnými zápisy v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Plný rozsah účetnictví mohou vést všechny účetní jednotky, ale vedou jej především právnické osoby, které mají povinnost ověřovat účetní závěrku auditorem. A naopak zjednodušený rozsah účetnictví vedou účetní jednotky, které nemusí ověřovat účetní závěrku auditorem. (Mrkosová, 2020, str. 14)

3.2.3 Účetní záznamy

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ukládá účetním jednotkám povinnost zaznamenat všechny skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, na účetních dokladech. (Rubáková, 2015, str. 49)

Tento zákon předepisuje také závaznou formu účetních dokladů, které by měly obsahovat:

- označení účetního dokladu,
- popis účetního dokladu,
- označení účastníků účetního případu,
- peněžní částka uvedená za měrnou jednotku a vyjádření množství,
- datum vyhotovení účetního dokladu,
- datum uskutečnění účetního případu,
- podpis osoby odpovědné za účetní případ a podpis osoby odpovědné za zaúčtování.
(Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví)

Účetní doklady musí být: pravdivé, úplné, včasné, přehledné, pečlivě vyhotovené, vhodně uspořádány a uloženy. (Mrkosová, 2020, str. 16)

Proces oběhu účetních dokladů neprobíhá ve všech jednotkách stejně, záleží především na organizačním upořádání daného podniku. Rubáková (2013) uvádí dle její publikace toto rozdělení:

- přezkoušení správnosti – zde dochází ke kontrole účetního dokladu z věcné stránky,
- příprava k zaúčtování – zahrnuje činnosti jako je třídění dokladů, jejich ozančení, zápis jednotlivých dokladů do účetních knih a stnaovení účtovacího předpisu,
- zaúčtování dokladů,
- úschovna dokladů – doklady slouží jako průkazní materiál, proto musí být řádně archivovány,
- skartace – po uplynutí zákonem stanovené lhůty dojde ke skartaci. (Rubáková, 2015, str.53,54)

Účetní knihy

Jak uvádí Skálová (2020), účetní operace se zachycují v účetních knihách pomocí zápisů.

ÚJ v soustavě podvojného účetnictví vedou tyto knihy:

- deník,
- hlavní knihu,
- knihu analytických účtů,
- knihu podrozvahových účtů. (Skálová, 2020, str.29)

„Při vedení podvojného účetnictví ve zjednodušeném rozsahu je umožněno spojit účtování v deníku a hlavní knize do jedné účetní knihy. Tato účetní kniha bývá v praxi nazývána zpravidla jako „americký deník“. (Skálová, 2020, str.29)

3.2.4 Účetní výkazy

Účetní výkazy poskytují informace celé řadě uživatelů. Rozdělují se do dvou základních částí: účetní výkazy finanční a účetní výkazy vnitropodnikové.

Finanční účetní výkazy slouží externím uživatelům. Poskytují přehled o stavu a struktuře majetku, zdrojích krytí, tvorbě a užití výsledku hospodaření, ale také o peněžních tocích. Slouží jako základ pro finanční analýzu. Jedná se o veřejně dostupné informace, které je účetní jednotka povinna zveřejňovat alespoň jedenkrát ročně. Vnitropodnikové účetní výkazy nemají žádnou právní úpravu a slouží pro využití informací uvnitř účetní jednotky. (Růčková, 2019, str.21) Kategorizace účetních jednotek také změnila povinnost zveřejňování finančních údajů, viz. tabulka č. 4. (Růčková, 2019, str.22)

Tabulka 4 - Vykazovací povinnost účetních jednotek

	Povinnost sestavovat výkaz o peněžních tocích a výkaz o změnách vlastního kapitálu	Rozsah zveřejnění účetních výkazů
<i>Mikro ÚJ</i>	NE	Pouze rozvaha
<i>Malá ÚJ</i>	V případě povinnosti auditu ANO	Pouze rozvahu (nepovinný audit)
<i>Střední ÚJ</i>	ANO	V rozsahu ověřeném auditorem
<i>Velká ÚJ</i>	ANO	V rozsahu ověřeném auditorem

Zdroj: Růčková, 2019

Dle Růčkové (2019) mezi základní účetní výkazy patří:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztrát,
- přehled o peněžních tocích. (Růčková , 2019, str. 22)

Rozvaha

Rozvaha je účetní výkaz, který poskytuje informace o stavu majetku a zdrojů krytí k určitému dni. Rozvaha slouží ale i pro porovnání dvou a více období. Jedná se o jeden z nejdůležitějších účetních výkazů, který má předepsanou formu, a musí jej sestavovat všechny subjekty, které vedou účetnictví. (Mrkosová, 2020, str.33)

Rozvahu lze členit, podle toho, k jakému časovému okamžiku se vztahuje na:

- zahajovací – sestavována ke dni zahájení činnosti podniku nebo při přechodu z vedení daňové evidence na vedení účetnictví,
- počáteční – sestavována k prvnímu dni účetního období,
- konečná – sestavována ke konci účetního období, ale i při ukončení podnikatelské činnosti. (Rubáková, 2015, str.20)

Tabulka 5 - Základní struktura rozvahy

AKTIVA					PASIVA		
	<i>Běžné období</i>			<i>Minulé období</i>		<i>Běžné období</i>	<i>Minulé období</i>
Aktiva celkem	Brutto	Korekce	Netto	Netto	Pasiva celkem		
Dlouhodobý majetek					Vlastní kapitál		
Oběžná aktiva					Cizí zdroje		
Časové rozlišení aktiv					Časové rozlišení pasiv		

Zdroj: Chalupa , Kadlec, & Pilátová, 2020, str.345

Výkaz zisku a ztrát

Výkaz zisku a ztrát je písemný přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období. Zachycuje tedy pohyb nákladů a výnosů. Tento výkaz patří mezi výkazy, které poskytují důležité informace pro finanční hodnocení účetnictví. Ve struktuře výkazu zisků a ztráty je možné nalézt několik druhů výsledků hospodaření.

Výsledek hospodaření („dále jen VH“) se člení:

- VH provozní,
- VH z finančních operací,
- VH za běžnou činnost,
- VH za účetní období,
- VH před zdaněním a VH po zdanění. (Růčková , 2019)

Tabulka 6 - Základní struktura výkazu zisku a ztráty – druhové členění

Výkaz zisku a ztráty (druhové členění)	<i>Běžné období</i>	<i>Minulé období</i>
Výnosy skupiny 60 až 64 (provozní výnosy)		
Náklady skupiny 50 až 55 a 58 (provozní náklady)		
Provozní výsledek hospodaření		
Výnosy skupiny 66 (finanční výnosy)		
Náklady skupiny 56 a 57 (finanční náklady)		
Finanční výsledek hospodaření		
Provozní VH + finanční VH = VH před zdaněním		
Náklady skupiny 59 (daň z příjmů)		
Výsledek hospodaření po zdanění		
Náklady skupiny 59 (převod podílu na výsledku hospodaření společníkům)		
Výsledek hospodaření za účetní období		
Výnosy celkem (čistý obrat za účetní období)		

Zdroj: Chalupa, Kadlec, & Pilátová, 2020, str.344

V této bakalářské práci je zpracován výkaz zisku a ztrát z pohledu druhového členění, kromě tohoto členění existuje i účelové členění. Porovnáním těchto výkazu zjistíme, že rozdíl spočívá ve vykázání provozních výnosů a nákladů, tedy ve struktuře provozního výsledku hospodaření (Chalupa , Kadlec, & Pilátová, 2020, str.344).

Přehled o peněžních tocích

Přehled o peněžních tocích srovnává bilanční formou zdroje tvorby peněžních prostředků s jejich užitím za určité období. Slouží k posouzení skutečné finanční situace. (Růčková , 2019)

Tento výkaz se rozděluje na tři základní části:

- provozní činnost,
- investiční činnost,
- finanční činnost. (Růčková , 2019)

„Nejdůležitější částí tohoto výkazu je část týkající se provozní činnosti. Tato část umožňuje zjistit, do jaké míry výsledek hospodaření ze běžnou činností odpovídá skutečně vydělaným penězům a jak je produkce peněz ovlivněna změnami pracovního kapitálu a jeho složkami.“ (Růčková , 2019)

3.2.5 Uzavření účetnictví

Na konci účetního období účetní jednotka provádí tzv. účetní závěrkové práce. Jedná se o práce, které vedou k tomu, aby byly uzavřeny účetní knihy a byla sestavena účetní závěrka. (Skálová, 2020, str.137).

Dle publikace podle Skálové (2020) se jedná o tyto operace:

- zaúčtování časového rozlišení nákladů a výnosů,
- zaúčtování dohadných položek,
- zaúčtování kurzových rozdílů,
- provedení inventarizace a zaúčtování inventarizačních rozdílů,
- stanovení opravných položek k aktivům dle výsledků inventarizace,
- zaúčtování zákonných opravných položek k pohledávkám a odpis pohledávek,
- tvorba nebo zúčtování rezerv,
- výpočet a zaúčtování splatné daně,
- výpočet a zaúčtování odložené daně (Skálová, 2020, str.137).

Každá účetní jednotka by měla postupovat podle vnitropodnikových směrnic, které stanovují postup při závěrkových pracích. (Skálová, 2020)

Dále se provádějí operace související s uzavřením účetních knih, a to uzávěrka výsledkových účtů, kde se převádí zůstatky jednotlivých výsledkových účtů na účet 710 (Účet zisků a ztrát), a dále se provádí uzávěrka rozvahových účtů, kde se převádí zůstatky rozvahových účtů na účet 702 (Konečný účet rozvázný). (Skálová, 2020, str.137) Před vlastním uzavřením účetních knih se provádí inventarizace a zaúčtování závěrkových operací. Poté mohou být účetní knihy uzavřeny.

3.2.6 Účetní závěrka

Účetní závěrka poskytuje informace státním institucím, obchodním partnerům nebo bankám, jedná se tedy o veřejný dokument. Proto je nezbytné, aby informace, které účetní závěrka obsahuje, byly správné, úplné a nezpochybnitelné. (Ryneš, 2017, str.265)

Účetní závěrka se sestavuje za celé účetní období. Dle zákona o účetnictví se rozlišuje tyto účetní závěrky:

- řádná – sestavují účetní jednotky k poslednímu dni účetního období,
- mimořádná – sestavuje se v mimořádných situacích,
- mezitimní – sestavuje se i v průběhu účetního období, neuzavírají se při ní účetní knihy, ale uplatňuje se např. při změně právní formy,
- konsolidovaná – sestavuje se v případě, že řídicí osoba uplatňuje vliv v jiné společnosti. (Skálová, 2020, str.146)

Účetní závěrka může být sestavena v plném nebo zkráceném rozsahu. Zkrácená forma slouží pro účetní jednotky, které nemají povinnost ověřovat ji auditorem. (Skálová, 2020, str.147)

Dle zákona o účetnictví obsahem účetní závěrky je:

- konečná rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- příloha k účetní závěrce,
- výkaz o peněžních tocích,
- přehled o změnách vlastního kapitálu. (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví)

Připojením podpisu a uvedením data pod účetní závěrkou se považuje účetní závěrka za sestavenou. (Ryneš, 2017, str.271)

3.3 Postup přechodu z daňové evidence na účetnictví

Následující kapitola je zaměřena na přechod z daňové evidence na podvojně účetnictví. Tento přechod může být buď dobrovolný nebo povinný.

3.3.1 Dobrovolný přechod

U dobrovolného přechodu se podnikatel zcela sám rozhodne vést podvojně účetnictví. Hlavním důvodem může být to, že účetnictví poskytuje lepší přehled pro podnikatele a poskytuje přehlednější, průkaznější údaje a má lepší vypovídací schopnost. Účetní jednotkou se podnikatel stává od prvního dne zdaňovacího období, ve kterém k tomuto přechodu přistoupí.

Pokud podnikatel učiní takové rozhodnutí, pak musí vést účetnictví po celé účetní období. S výjimkou ukončení činnosti může podnikatel ukončit vedení účetnictví a vrátit se k daňové evidenci nejdříve po uplynutí pěti účetních období. (Dušek, 2008, str.127)

3.3.2 Povinný přechod

K přechodu na podvojně účetnictví může dojít ze dvou následujících důvodů. Prvním důvodem je to, že podnikatel má obrat přesahující částku 25 milionů za 12 po sobě jdoucích měsíců. V tabulce č. 7 je znázorněn přechod v čase.

Tabulka 7 - Povinný přechod v čase

1. rok	2. rok	3. rok
vytvoření obratu	zjištění vzniku účetní jednotky	změna evidence
daňová evidence, překročení limitu	daňová evidence	přechod z daňové evidence na účetnictví

Zdroj: vlastní zpracování dle vyhlášky, 2021

Podnikatel překročil obrat, k prvnímu dni následujícího účetního období (rok č. 2) se stává účetní jednotkou. Povinnost vést účetnictví má až od prvního dne roku č. 3, protože účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví až od prvního dne účetního období následujícího po kalendářním roce, ve které se staly účetní jednotkou.

Kromě překročení stanoveného obrátu, kdy se podnikatel stává účetní jednotkou, platí i pro povinný přechod z daňové evidence na vedení účetnictví další pravidlo. Pokud je podnikatel zapsán v obchodním rejstříku, ať už na základě svého rozhodnutí nebo mu povinnost stanovil zákon, musí dle zákona vést podvojně účetnictví. Povinný zápis do obchodního rejstříku platí pro zahraniční osoby, které podnikají na území ČR. Toto ustanovení se, ale nevztahuje na fyzické osoby, které bydlí na území některých členských států EU nebo v jiném státě, který tvoří Evropský hospodářský prostor, nebo které podnikají na území ČR. (Dušek, 2008, str.128)

3.3.3 Fáze přechodu

Postup při přechodu a jednotlivé fáze přechodu z daňové evidence na účetnictví je popsán v příloze číslo tři Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Postup při přechodu je následující:

- základ daně se ve zdaňovacím období, ve kterém bylo zahájeno vedení účetnictví, zvýší o hodnotu zásob a cenin, hodnotu poskytnutých záloh s výjimkou záloh na hmotných majetek, hodnotu pohledávek, které by při úhradě byly zdanitelným příjmem,
- základ daně se ve zdaňovacím období, ve kterém bylo zahájeno vedení účetnictví, sníží o hodnotu přijatých záloh, hodnotu dluhů, které by při úhradě byly výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů. (Zákon č. 586/1992 Sb.)

Účetně je tento přechod řešen v §61b ve vyhlášce č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3.3.4 Převodový můstek

Při sestavování převodového můstku musí podnikatelský subjekt učinit jisté kroky, aby byl převod proveden správně a bez komplikací.

K těmto krokům patří:

- stanovení termínu převodu,
- inventarizace majetku a závazků,
- dodatečné informace (např. odpis pohledávek),
- sestavení převodového můstku,
- vyčíslení daňového dopadu,
- vyhotovení protokolu o převodu,
- zaúčtování do účetnictví,
- vytvoření analytického členění,
- kontrola konečných a počátečních stavů,
- sestavení počáteční rozvahy,
- vyhotovení prohlášení o převodovém můstku. (Dušek, 2020)

Dále je nutné při přechodu sestavit účtový rozvrh a vytvořit účetní směrnice. (Dušek, 2020)

Součástí převodového můstku je protokol o převodu. Tímto protokolem se rozumí tabulka, ve které jsou uvedeny všechny položky, kterých se převod týká. Další součástí převodového můstku je prohlášení ÚJ. V tomto prohlášení ÚJ prohlašuje, že v rámci převodového můstku z daňové evidence na účetnictví, jsou uvedeny všechny položky (majetku a závazků), které souvisí s činností ÚJ a žádné položky nejsou zatajeny. (Dušek, 2020, str.128)

Převodový můstek musí splňovat základní pravidla účetnictví:

- konečné stavy majetku a závazků se musí rovnat jejich počátečním stavům,
- v počátečním stavu účetnictví mohou být pouze rozvahové účty,
- počáteční stav účtů musí zobrazit vše, co je v účetní evidenci ÚJ
- v počátečních stavech nesmí být účty výsledkové. (Dušek, 2020, str.99-100)

3.3.5 Inventarizace majetku a závazků

Podnikatelský subjekt zjišťuje skutečný stav majetku a závazků a porovnává ho se stavem uvedeným v daňové evidenci. Tyto kroky vedou k eliminaci chyb při převodu z daňové evidence na účetnictví. Po této kontrole je nutné vypořádat zjištěné skutečné stavy se stavy evidenčními. Předmětem kontroly jsou: peníze, pohledávky, zásoby, závazky, směnky a cenné papíry a dlouhodobý majetek (i drobný). (Pilátová, 2017, str. 25)

Inventarizace majetku a dluhů se provádí ke dni, který předchází prvnímu dni vedení účetnictví. Na základě inventarizace je sestavena zahajovací rozvaha a dochází k otevření účtů jednotlivých položek v účetnictví. (Pilátová, 2017, str. 25)

3.3.6 Účet individuálního podnikatele

Dle podmínek uvedených v zákoně č. 563/1999 Sb., o účetnictví, podnikatelský subjekt účtuje na účtu 491 – *Účet individuálního podnikatele*. Tento účet slouží fyzické osobě pro evidenci veškerých vlastních zdrojů podnikatele. Jedná se o osobní vklady a je zde také vyčíslen počáteční vklad na počátku podnikatelské činnosti. Na tomto účtu lze sledovat dostatek či nedostatek vlastních zdrojů krytí.

Při přechodu z daňové evidence na účetnictví v okamžiku otevírání účetních knih se na tento účet převede zisk, nebo ztráta za minulé období, ale také stavy aktiv a pasiv po inventarizaci jakožto konečné stavy daňové evidence. Tímto dojde k vyčíslení hodnoty účtu 491 – *Účet individuálního podnikatele*.

Dále při sestavování zahajovací rozvahy vznikne nesoulad mezi součtem aktiv a pasiv. Tento nesoulad pokryje Účet individuálního podnikatele svým zůstatkem.

3.3.7 Chyby při převodu z daňové evidence na účetnictví

Mezi chyby při převodu z daňové evidence na účetnictví se řadí chyby z neznalosti účetní metodiky. Ve většině případů se jedná pouze o metodické chyby, které nemají daňový dopad. Jako závažnější chyby jsou považovány chyby daňového charakteru. Tyto chyby nastávají v případě, že poplatník zbytečně zdaní to, co zdanit nemusel, ale i v případě, kdy poplatník nezdaní to, co mělo být zdaněno. (Dušek, 2020, str.128)

Dále mohou nastat chyby, které záměrně zkreslují hodnoty převodu, jedná se především o:

- zůstatky na účtech nesouhlasí se zůstatky inventurních stavů,
- není zúčtován všechen obchodní majetek,
- počáteční stavy účtů neodpovídají převodovému můstku,
- jsou vynechány staré neuhrazené pohledávky,
- plátce daně z přidané hodnoty zahrnuje do daňového převodu hodnotu pohledávek, včetně daně z přidané hodnoty („dále DPH“). (Dušek, 2020, str.128)

Aby se předešlo těmto chybám, je nezbytné provést kontrolu, která zajistí účetní a daňovou správnost. Jedná se především o kontrolu podvojnosti, kontrolu návaznosti, kontrolou úplnosti či samotnou kontrolou převodového můstku. (Dušek, 2020, str.128)

4 Vlastní práce

V této části bakalářské práce je uveden příklad u konkrétního podnikatelského subjektu, který popisuje přechod z daňové evidence na účetnictví. Jedná se o návrh přechodu, v případě že by se podnikatelský subjekt rozhodl sám dobrovolně přejít na vedení účetnictví. Pomocí získaných dat od podnikatelského subjektu je vytvořen převodový můstek a popsán samotný přechod. V závěru této kapitoly je zhodnocen přechod, daňový dopad a popsány výhody a nevýhody přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví.

4.1 Charakteristika podnikatelského subjektu

Pro tuto práci byla použita data od konkrétního podnikatelského subjektu, kterým je paní Světlana Štrobachová, která je účetní se zaměřením na daňovou evidenci.

Paní Světlana Štrobachová provozuje svoji činnost na základě živnostenského oprávnění. Kopie tohoto živnostenského oprávnění je přílohou č.3 této bakalářské práce. Paní Štrobachová má středoškolské vzdělání (maturitu na Střední průmyslové škole chemické v Praze), účetní vzdělání si doplnila v roce 1992 rekvalifikací na Obchodní akademii ve Slaném.

Od roku 1992 do roku 1996 pracovala jako účetní v soukromé firmě a osoba samostatně výdělečná je od roku 1997, kdy vedla jednoduché účetnictví. Od 1.1. 2004 jej nahradila daňovou evidencí z důvodu legislativních změn.

Předmětem podnikání dle jejího živnostenského listu je činnost účetních poradců, vedení účetnictví a vedení daňové evidence. Paní Štrobachová se tedy zabývá zúčtováním dokladů, zpracováním mezd a dohod, evidence majetku, DPH, zpracování daňových přiznání, přehledů OSSZ, zdravotních pojišťoven a výkazů pro získání úvěrů. Za celé období dosavadní činnosti nebyla plátcem DPH.

Provozovnu pro své podnikání má umístěnou v rodinném domě, který není zařazen do majetku souvisejícího s podnikáním. Od počátku své kariéry měla celkem 113 klientů. V jednom roce měla nejvíce klientů a to celkem 73. V současné době má 35 klientů a za rok 2020 zpracovala 99 daňových přiznání. Paní Štrobachová vede pouze pomocnou evidenci majetku, závazků a pohledávek. Dále zaměstnává jednoho zaměstnance, pro kterého vede mzdovou evidenci v podobě mzdového listu.

Ke své práci využívá software ÚČTO od firmy Tichý a spol., který poskytuje tento software pro vedení daňové evidence pro živnostníky a firmy. Tento software není součástí obchodního majetku.

Dále je bakalářská práce věnována přechodu z daňové evidence na účetnictví s daty poskytnutými od paní Štrobachové.

4.2 Fáze přechodu z daňové evidence na účetnictví

Podnikatelský subjekt nesplňuje žádnou podmínku k povinnému přechodu na vedení účetnictví, což znamená, že podnikatelka nepřekročila obrat přesahující částku 25 milionů, za 12 po sobě jdoucích měsíců a ani není zapsána v obchodním rejstříku. Z tohoto důvodu je zobrazen přechod, kde paní Štrobachová zvažuje přejít na vedení podvojného účetnictví, na základě dobrovolného rozhodnutí. Tento přechod je stanoven k 1. 1. 2021.

4.3 Inventarizace majetku a závazků

Při přechodu z daňové evidence na účetnictví je jedním z prvních kroků provedení inventarizace. Jedná se o kontrolu peněžního deníku, knihy závazků, knihy pohledávek.

Je nutné zjistit skutečný stav, který se porovnává s údaji v daňové evidenci.

(Dušek, 2020, str. 17)

Inventarizace byla provedena k 31. 12. 2020. Stavby zjištěné při inventarizaci jsou blíže rozebrány v následujících kapitolách.

4.3.1 Drobný hmotný majetek

Paní Štrobachová eviduje drobný hmotný majetek, kde cena je nižší než 40.000 Kč a doba použitelnosti delší než 1 rok. Jedná se o mobilní telefon, notebook, tiskárnu, pracovní stůl, pracovní židli. Celková suma drobného hmotného majetku činí 28.943 Kč.

Skladní karta je zobrazena v tabulce č. 8.

Tabulka 8 - Skladní karta

Název položky: mobilní telefon (Huawei P Smart)					číslo: 01
Datum pořízení	Doklad	Měrná jednotka	Příjem	Výdej	Celkem
20. 12. 2019	VPD	ks	1	---	4.990 Kč
Název položky: notebook Lenovo V15-IIL Iron Grey					číslo: 02
Datum pořízení	Doklad	Měrná jednotka	Příjem	Výdej	Celkem
5. 2. 2020	VBÚ	ks	1	---	14.990 Kč
Název položky: tiskárna HP OfficeJet 6950					číslo: 03
Datum pořízení	Doklad	Měrná jednotka	Příjem	Výdej	Celkem
12. 2. 2020	VBÚ	ks	1	---	2.099 Kč
Název položky: pracovní stůl					číslo: 04
Datum pořízení	Doklad	Měrná jednotka	Příjem	Výdej	Celkem
3. 4. 2020	VBÚ	ks	1	---	5.174 Kč
Název položky: pracovní židle					číslo: 05
Datum pořízení	Doklad	Měrná jednotka	Příjem	Výdej	Celkem
10. 4. 2020	VPD	ks	1	---	1.690 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2020

4.3.2 Provozní režie

Ostatní složky majetku, kterým jsou kancelářské potřeby, literatura, a další položky paní Štrobachová zařadila do provozní režie. Kontrolou bylo zjištěno, že skutečný stav odpovídá stavu evidenčnímu a hodnota zásob činí 14. 917 Kč.

Tabulka 9 – Stav provozní režie k 31.12. 2020

Název položky	Počet	Částka (v Kč)
Kancelářské potřeby		
Kancelářský papír, Canon – formát A4	5 x 500 Ks	650
Šanon pákový, DONAU – formát A4	50 ks	2.750
Desky na dokumenty, DONAU – formát A4	100 ks	3500
Eurofolie na dokumenty, formát A4	10 x 100 ks	800
Psací potřeby Pilot	100 ks	209
Zvýrazňovače Stabilo Boss	8 ks	291
Archivační krabice, DONAU	50 ks	3.800
Archivační spony, Fellowes 85 mm	100 ks	499
Toner do tiskárny	1 ks	1.500
Literatura		
Daňové zákony 2020, ANAG	1 ks	120
Abeceda mzdové účetní 2020, ANAG	1 ks	699
Zákoník práce, rejstřík 2020, Sagit	1 ks	99
CELKEM		14.917

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2020

4.3.3 Pokladna

Podle údajů vyplývajících z peněžního deníku vyplývá, že pokladna je vedena v českých korunách. K 31. 12. 2020 byl fyzický stav v pokladně porovnán se stavem uvedeným v peněžním deníku a bylo zjištěno že se skutečný stav rovná evidenčnímu.

V pokladně se nachází peněžní prostředky v částce 48.040 Kč, viz tabulka č. 10. Paní Štrobachová přechovává tyto peněžní prostředky v příruční pokladně. Tato pokladna je soukromým majetkem paní Štrobachové a nepatří do obchodního majetku. Takto přechovává maximálně 50.000 Kč, dle jejích vnitřních směrnic. Částka, která převyšuje maximální hotovost odnáší paní Štrobachová do banky.

Tabulka 10 - Stav pokladny k 31.12. 2020

Položka	Částka (v Kč)
<i>Pokladna</i>	48.040

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2020

4.3.4 Bankovní účet

Paní Štrobachová používá jeden bankovní účet u banky Equa bank. Podle obchodních podmínek této banky má založení a vedení účtu podnikatelka zcela zdarma, tudíž ji neplynou žádné poplatky za vedení apod.

Z tohoto účtu je patrné, že se na účtu nachází peněžní prostředky ve výši 230.260 Kč. Byla provedena kontrola a bylo zjištěno, že skutečný stav odpovídá stavu v evidenci.

Tabulka 11 - Stav bankovního účtu k 31.12 2020

Položka	Částka (v Kč)
<i>Bankovní účty</i>	230.260

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2020

4.3.5 Pohledávky z obchodních vztahů

V knize pohledávek, kterou si paní Štrobachová vede v rámci daňové evidence bylo zjištěno, že většina pohledávek byla uhrazena ke dni splatnosti. Kontrolou se zjistilo, že výše neuhrazených pohledávek k 31. 12. 2020 činí 47.880 Kč. Po provedené dokladové inventuře jednotlivých vystavených faktur byl zjištěno, že skutečný stav se rovná evidenčnímu stavu v knize pohledávek. V tabulce č. 11 jsou zobrazeny stavy pohledávek po provedené inventuře neuhrazených pohledávek.

Tabulka 12 - Inventura neuhrazených faktur k 31. 12. 2020

Doklad	Celkem (Kč)
f/20102	5.000
f/20103	4.800
f/20104	5.000
f/20105	3.800
f/20106	5.000
f/20107	4.600
f/20108	5.000
f/20109	4.880
f/20110	4.800
f/20111	5.000
Celkem	47.880 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2020

4.3.6 Závazky z obchodních vztahů

Kontrolou knih závazků bylo zjištěno, že podnikatelka nemá v evidenci neuhrazené závazky z obchodních vztahů.

Tabulka 13 - Stav obchodních závazků k 31. 12. 2020

Položka	Částka (v Kč)
<i>Závazky z obchodních vztahů</i>	0,-

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2020

4.3.7 Mzdové závazky

Kromě obchodních závazků má podnikatelka závazek vůči zaměstnanci, a to z titulu nevyplacených mezd a také z titulu pracovně – právních vztahů za měsíc prosinec 2020. Jedná se tedy o nevyplacenou mzdu zaměstnance, odvody sociální a zdravotního pojištění příslušným institucím a také závazek vůči finančnímu úřadu.

Výpočet mzdy zaměstnance za měsíc prosinec 2020

Hrubá mzda činí 30.000 Kč, z této částky je sraženo sociální zabezpečení hrazené zaměstnavatelem v částce 7.500 Kč a dále zdravotní pojištění, taktéž hrazené zaměstnavatelem v částce 2.700 Kč.

Hrubá mzda je navýšena o toto sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, tedy na částku 40.200 Kč.¹ Z této navýšené hrubé mzdy je vypočtena 15% daň, tedy 6.030 Kč. Jelikož zaměstnanec podepsal prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, tak se od částky 6.030 Kč odečte sleva na kterou má zaměstnanec nárok, a to tedy sleva na poplatníka ve výši 2.070 Kč. Po odečtení se získá záloha na daň po slevě, tedy částka 3.960 Kč. Tato částka představuje pro paní Štrobachovou závazek vůči finančnímu úřadu, viz tabulka č. 16. Dále zaměstnanec si hradí sociální pojištění ve výši 1.950 Kč a zdravotní pojištění ve výši 1.350 Kč.

Čistá mzda zaměstnance za měsíc prosinec je vypočtena jako hrubá mzda mínus záloha na daň po slevě, mínus sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem.

---

¹ Takto navýšená hrubá mzda se nazývá „superhrubá mzda“. Jedná se o náklady zaměstnavatele na jeho zaměstnance. Od roku 2021 je však tato „superhrubá mzda“ zrušená a základem daně je hrubá mzda. Sazba daně 15 % zůstala stejná. Zdroj: <https://www.kurzy.cz/mzda/superhruba-mzda/>

Z titulu nevyplacených mezd tedy paní Štrobachové vznikne závazek ve výši 22.740 Kč, viz tabulka č. 14.

Tabulka 14 - Stav závazků vůči zaměstnancům k 31. 12. 2020

Položka	Částka (v Kč)
<i>Zaměstnanci</i>	22.740

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2020

Jak už bylo zmíněno výše, paní Štrobachové vzniká závazek z titulu pracovně právních vztahů. Jde o závazek vůči správě sociálního zabezpečení ve výši 9.450 Kč. Jedná se o sociální zabezpečení hrazené jak zaměstnavatelem, tak i samotným zaměstnancem. Dále tak vzniká závazek vůči zdravotní pojišťovně ve výši 4.050 Kč. Zde se jedná taktéž o zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem tak zaměstnancem.

Závazky vůči institucím sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně jsou zobrazeny v tabulce č. 15.

Tabulka 15 - Stav závazků vůči ISZZ k 31. 12. 2020

Položka	Částka (v Kč)
<i>Závazek z titulu sociálního zabezpečení</i>	9.450
<i>Závazek z titulu zdravotního pojištění</i>	4.050

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2020

Posledním závazkem z pracovně právních vztahů je závazek vůči finančnímu úřadu. Tímto závazkem se rozumí záloha na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, viz. tabulka č. 16.

Tabulka 16 - Stav závazků vůči FÚ k 31. 12. 2020

Položka	Částka (v Kč)
<i>Závazek vůči finančnímu úřadu – z titulu neuhrazené daně z příjmů ze závislé činnosti zaměstnanců</i>	3.960

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2020

Paní Štrobachová si v roce 2020 platila pojistné ve formě záloh. Sociální pojištění v částce 2.544 Kč a zálohy na zdravotní pojištění v částce 2.352 Kč. Tyto zálohy byly pravidelně odváděny každý měsíc vždy k 4. dni v měsíci.

Celkové mzdové náklady podnikatelky činí 40. 200 Kč, viz. tabulka č. 16, kde je uveden přehled mzdových závazků za měsíc prosinec 2020.

Tabulka 17 - Přehled mzdových závazků za prosinec 2020

Položka	Částka (v Kč)
<i>Zaměstnanci</i>	22.740
<i>Závazek z titulu sociálního zabezpečení</i>	9.450
<i>Závazek z titulu zdravotního pojištění</i>	4.050
<i>Závazek vůči finančnímu úřadu – z titulu neuhrazené daně z příjmů ze závislé činnosti zaměstnanců</i>	3.960
CELKEM	40.200 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2020

4.4 Dodatečné informace – odpis pohledávek

Inventarizací bylo zjištěno, že paní Štrobachová má neuhrazené pohledávky z obchodních vztahů ve výši 47.880 Kč. Proto při uzavírání daňové evidence je nezbytné, aby o tuto částku byl zvýšen základ daně. Podrobněji je problematika daňové dopadu u podnikatelky rozebrána v kapitole 3.7 této bakalářské práce.

4.5 Sestavení převodového můstku

Na počátku nového období je sestaven převodový můstek, ve kterém jsou uvedeny veškeré položky, které podnikatelka vykazuje na konci roku 2020 v daňové evidenci. Pro sestavení jsou využity informace získané inventarizací majetku a závazků. Tyto informace jsou převedeny jako počáteční stavy účtů. V následující tabulce č. 18 jsou uvedeny položky z daňové evidence, tedy jednotlivé položky majetku a závazků. V převodovém můstku jsou přiřazeny k jednotlivým položkám majetku a závazků účty ze systému účetnictví a zobrazen vliv na základ daně.

Tabulka 18 - Převodový můstek

Položky	Účet	Zůstatky účtů		Vliv na základ daně
		aktivních	pasivních	
Materiál na skladě (Drobný hmotný majetek)	112.1	28.943		zvýší
Materiál na skladě (Provozní režie)	112.2	14.917		zvýší
Pokladna	211	48.040		neovlivní
Bankovní účet	221	230.260		neovlivní
Pohledávky (Odběratelé)	311	47.880		zvýší
Zaměstnanci	331		22.740	sníží
Sociální pojištění	336.1		9.450	sníží
Zdravotní pojištění ČPZP	336.2		4.050	sníží
Daň ze závislé činnosti	342		3.960	sníží
CELKEM		370.040	40.200	

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2020

Rozdíl mezi celkovými zůstatky aktivních a pasivních účtů se vyjadřuje pomocí účtu 419 – *Účet individuálního podnikatele*.

4.5.1 Účet individuálního podnikatele

Jak už bylo zmíněno výše, rozdíl mezi zjištěným majetkem a závazky představuje stav vlastního kapitálu, který bude zapsán jako počáteční stav na účet 491 – *Účet individuálního podnikatele* („dále jen ÚIP“). Tento rozdíl je získán odečtením konečné sumy aktivních účtů a konečné sumy pasivních účtů.

$$\text{ÚIP} = 370.040 \text{ Kč} - 40.200 \text{ Kč} = 329.840 \text{ Kč}.$$

Tato částka 329.840 Kč znázorňuje počáteční vklad podnikatelky do podnikání.

4.6 Daňový dopad

Mezi jedním z posledních kroků přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví je určení položek, které ovlivní základ daně. Základ daně se zvyšuje o hodnotu zásob, cenin, poskytnutých záloh a pohledávek. Naopak základ daně se snižuje o hodnotu přijatých záloh a hodnotu závazků. Z níže uvedené tabulek č. 19 a tabulky č. 20 je zřejmé, které položky zvýší nebo sníží základ daně.

Tabulka 19 - Položky, které zvýší základ daně

Položka	Částka (v Kč)
Zásoby (Materiál na skladě)	43.860
Pohledávky z obchodních vztahů	47.880
CELKEM	91.740 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2021

Tabulka 20 - Položky, které sníží základ daně

Položka	Částka (v Kč)
Závazky z obchodních vztahů	0
Zaměstnanci	22.740
Zúčtování s ISZZ – sociální zabezpečení	9.450
Zúčtování s ISZZ – zdravotní pojištění	4.050
Ostatní přímé daně	3.960
CELKEM	40.200 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2021

Celková částka, která zvyšuje základ daně je 91.740 Kč, a částka snižující základ daně je 40.220 Kč. Z toho vyplývá, že základ daně bude zvýšen o 51.540 Kč.

Daňový dopad se projevuje až na konci následujícího zdaňovacího období, kdy dojde k vyplnění daňového přiznání. V případě paní Štrobachové se základu daně týká jen hodnota zásob a hodnota pohledávek.

Základ daně nemusí být upravován hned v prvním zdaňovacím období. Dle zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, lze hodnotu zásob a pohledávek zahrnout do základu daně buď jednorázově, nebo postupně. (Dušek, 2020)

4.7 Vyhotovení protokolu o přechodu

K převodovému můstku je vytvořen protokol o přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví. Tento protokol je přílohou č. 3 této bakalářské práce. Současně s tímto protokolem podnikatelka Světlana Štrobachová prohlašuje, že v převodovém můstku jsou uvedeny všechny konečné stavy majetku a závazků, které byly evidovány v daňové evidenci a žádné položky nejsou zatajeny.

4.8 Sestavení účtového rozvrhu

Dalším krokem při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví je stanovení interního účtového rozvrhu. Tento rozvrh musí vycházet z účtové osnovy a musí zobrazovat takové účty, které vhodně zobrazují podnikatelskou činnost paní Štrobachové. Základem jsou účtové třídy 0–9, které jsou rozčleněny na účetní skupiny, které se dělí na jednotlivé syntetické účty. Tyto účty mohou být doplněny účty analytickými.

Paní Štrobachová bude vytvářet majetkové účty, které vychází z její daňové evidence. Pro zásoby bude vytvořen účet 112 – *Materiál na skladě*, který dále bude členěn analyticky, z důvodu, že podnikatelka v daňové evidenci vedla evidenci pro drobný hmotný majetek a provozní režii. Tento majetek bude veden po přechodu právě na účtu 112 – *Materiál na skladě*. Kromě tohoto účtu podnikatelka bude vytvářet další majetkové účty, a to konkrétně účet 211 – *Pokladna*, 221 – *Bankovní účet*.

K zmíněným účtům, tedy k účtu 211 a 221, bude podnikatelka po přechodu na účetnictví zřizovat i účet 261 – *Peníze na cestě*. Tento účet slouží k překlenutí časového nesouladu při převodu peněz mezi bankou a pokladnou. Počáteční stav na tomto účtu bude po přechodu nulový.

Dále jsou do účtového rozvrhu jsou zařazeny konkrétní nákladové a výnosové účty, na základě nejčastějších výdajů a příjmů uskutečněných v daňové evidenci, které odpovídají jednotlivým nákladovým a výnosovým účtům v účetnictví.

Nový účtový rozvrh, podle kterého by bylo možné účtovat je zobrazen v příloze č. 4 této bakalářské práce.

4.8.1 Vytvoření analytického členění

Po sestavení účtového rozvrhu je dalším krokem vytvoření analytického členění. Paní Štrobachová v budoucnu bude vést pouze pokladnu v české měně, tudíž není třeba vytvářet analytické členění k pokladně a ani k bankovnímu účtu.

Analytické členění je třeba vytvořit k účtu 112 – *Materiál na skladě*, z důvodu odlišení druhů majetku. Podnikatelka bude tedy rozlišovat drobný hmotný majetek a provozní režii. Další analytické členění je zavedeno k účtu 336 - *Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění*, z důvodu odlišení sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění u České průmyslové zdravotní pojišťovny.

4.8.2 Sestavení zahajovací rozvahy

V tomto okamžiku je daňová evidence uzavřená a dalším krokem je při přechodu na účetnictví je sestavení zahajovací rozvahy. Zahajovací rozvaha je sestavena k 1. 1. 2021, aktiva jsou uvedena v tabulce č. 21 a pasiva v tabulce č. 22.

Tabulka 21 – Stav aktiv k 1.1. 2021

AKTIVA			
	<i>Běžné období</i>		
Aktiva	Brutto	Korekce	Netto
Materiál na skladě (Drobný hmotný majetek)	28.943		28.943
Materiál na skladě (Provozní režie)	14.917		14.917
Pokladna	48.040 Kč		48.040 Kč
Běžný účet	230.260 Kč		230.260 Kč
Pohledávky	47.880 Kč		47.880 Kč
CELKEM	370.040 Kč		370.040 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2021

Tabulka 22 - Stav pasiv k 1. 1. 2021

PASIVA	
	<i>Běžné období</i>
Pasiva	
ÚIP	329.840 Kč
Zaměstnanci	22.740 Kč
Zúčtování s ISZZ – sociální pojištění	9.450 Kč
Zúčtování s ISZZ – zdravotní pojištění	4.050 Kč
Ostatní přímé daně	3.960 Kč
CELKEM	370.040Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2021

$$\Sigma \text{AKTIVA} = \Sigma \text{PASIVA}$$

Sečtením částek aktiv získáme sumu 370.040 Kč, která je shodná s celkovou sumou pasiv.

4.9 Počáteční stavy v hlavní knize

Dále se zaúčtují jednotlivé položky ze zahajovací rozvahy se souvztažným zápisem na účet 701 – *Počáteční účet rozvážný*. Toto zaúčtování je schematicky zobrazeno v tabulce č. 23.

Tabulka 23 - Počáteční stavy v hlavní knize k 1. 1. 2021

Účet	Částka (v Kč)	MD	DAL
Materiál na skladě (Drobný hmotný majetek)	28.943	112.1	701
Materiál na skladě (Provozní režie)	14.917	112.2	701
Pokladna	48.040	211	701
Bankovní účet	390.260	221	701
Pohledávky	32.750	311	701
Zaměstnanci	22.740	701	311
Zúčtování s ISZZ (sociální zabezpečení)	9.450	701	336.1
Zúčtování s ISZZ (zdravotní pojištění)	4.050	701	336.2
Ostatní přímé daně	3.960	701	342
Účet individuálního podnikatele	285.980	701	349

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2021

5 Výsledky a diskuse

V praktické části této bakalářské práce je zobrazen přechodový můstek s daty poskytnutými od paní Štrobachové. V první fázi byla provedena inventarizace majetku a závazků k 31. 1. 2020, následně byl vytvořen převodový můstek a k prvnímu dni nového účetního období je sestavena zahajovací rozvaha a otevřena hlavní kniha.

Z přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví vyplývají určité daňové dopady. V kapitole 3.7 je vyčíslen daňový dopad, který plyne paní Štrobachové. Celková částka, která zvyšuje základ daně je 91.740 Kč, a naopak částka snižující základ daně je 40.220 Kč. Rozdíl mezi těmito částkami je 51.540 Kč. Z toho vyplývá, že základ daně bude zvýšen o částku 51.540 Kč. Jak už bylo zmíněno, daňový dopad se projevuje až na konci následujícího zdaňovacího období, a záleží na podnikatelce, jestli hodnotu pohledávek zahrne do základu daně jednorázově nebo rozloží do více let. V následujících kapitolách bude rozebrán tento dopad při jednorázovém zdanění a při rovnoměrném rozložení do jednotlivých let.

5.1 Jednorázové zdanění

Při jednorázovém zdanění by podnikatelka musela zvýšit svůj základ daně o hodnotu zásob a neuhrazených pohledávek o částku 91.740 Kč a současně snížit základ daně o hodnotu 40.220 Kč. Vznikne již zmíněný rozdíl, v hodnotě 51.540 Kč. Při jednorázovém zdanění by se podnikatelce základ daně navýšil o tento rozdíl, tedy o 51.540 Kč. Tato částka je poměrně vysoká, a proto je podnikatele doporučeno rozložit částku zvyšující základ daně do více let.

5.2 Rovnoměrné rozložení do více let

Při rovnoměrném rozložení základu daně do více let, je pro podnikatelku určitě výhodnější, a to z toho důvodu, že základ daně by nebyl tak vysoký.

Rozložení základu daně do 2 let

Při rozložení do 2 let by se paní Štrobachové zvýšil základ daně o hodnotu 25.770 Kč, každý rok, viz tabulka č. 24.

Tabulka 24 - Rozložení základu daně do 2 let

Rok	Zvýšení základu daně (v Kč)
2021	25.770
2022	25.770
CELKEM	51.540 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2021

Rozložení základu daně 5 let

Při rovnoměrném rozložení zvýšení základu daně do 5 let by se podnikatelce zvýšil základ daně o hodnotu 10.308 Kč každý rok, viz. tabulka č. 25.

Tabulka 25 - Rozložení základu daně do 5 let

Rok	Zvýšení základu daně (v Kč)
2021	10.308
2022	10.308
2023	10.308
2024	10.308
2025	10.308
CELKEM	51.540 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2021

Rozložení základu daně do 9 let

Při rozložení základu daně do 9 let, představuje nejlepší variantu, z výše uvedených, protože by základ daně byl rovnoměrně rozložen do více let a celkový daňový dopad plynoucí ze základu daně by nebyl vysoký, viz tabulka č. 26.

Tabulka 26 – Rozložení základu daně do 9 let

Rok	Zvýšení základu daně (v Kč)
2021	5.726,6
2022	5.726,6
2023	5.726,6
2024	5.726,6
2025	5.726,6
2026	5.726,6
2027	5.726,6
2028	5.726,6
2029	5.726,6
CELKEM	51.540 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní dokumentace, 2021

Z výše uvedeného vyplývá, že pro podnikatelku by bylo nejvýhodnější rozložení základu daně do 9 let. Při jednorázovém zdanění by se základ daně zvýšil o celkem vysokou částku a to o 5.726,6 Kč.

Podnikatelce je doporučováno, aby usilovala o co možná největší uhrazení pohledávek, aby nemusel být základ daně o tolik navyšován. V případě, kdy jsou při přechodu v evidenci neuhrazené pohledávky je nejlepším řešením posečkat a uskutečnit přechod až v dalším období.

Při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví je jednoznačně největší nevýhodou daňový dopad. Další nevýhoda, která pro podnikatelku plyne je možná neznalost účetnictví, v důsledku toho, že po celou dobu podnikání paní Štrobachová vedla daňovou evidenci. Tato nevýhoda může být odstraněna tím, že podnikatelka by absolvovala rekvalifikační kurzy na vedení podvojného účetnictví, nebo by využila služeb účetního, který má s podvojným účetnictvím zkušenosti.

Naopak největší výhodou při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví, by pro paní Štrobachovou byla lepší informovanost o stavu majetku a závazků, ale také o celém jejím podnikání.

6 Závěr

Tato bakalářská práce je zaměřena na problematiku převodového můstku při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví. Samotné vytvoření převodového můstku při tomto přechodu je hlavní cíl této práce.

V první části této práce je zpracována teoretická část, která poskytuje teoretické poznatky k této problematice. Tato část je rozdělena na dvě hlavní kapitoly, na kapitolu daňová evidence a kapitolu účetnictví a související podkapitoly.

Daňová evidence slouží ke zjištění základu daně z příjmů a poskytuje podnikateli ekonomické informace o jeho podnikání. Na rozdíl účetnictví poskytuje komplexnější informace a je přehlednější, má tedy lepší vypovídací schopnost.

Cílem této práce je vytvoření převodového můstku. Tento převodový můstek je zobrazen na příkladu v praktické části této práce. Data k vytvoření příkladu poskytla podnikatelka Světlana Štrobachová. Paní Štrobachová je účetní, která vede daňovou evidenci. Podnikatelka zvažuje přechod na vedení účetnictví, takže se jedná o dobrovolný přechod na vedení účetnictví, protože paní Štrobachová nesplňuje podmínky pro povinný přechod.

V první fázi při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví byly provedeny inventarizační práce. Pomocí inventury byly zjištěny skutečné stavy, a pak následně porovnány se stavy v daňové evidenci. Následně byl sestaven převodový můstek, kde k jednotlivým položkám majetku a závazků byly přiřazeny účty ze systému účetnictví. Tímto krokem je uzavřena daňová evidence.

K prvnímu dni nového účetního období, tedy k 1. 1. 2021 je sestavena zahajovací rozvaha. V zahajovací rozvaze jsou jednotlivé položky majetku a závazků rozděleny na stranu aktiv a pasiv. Dále na začátku nového období se také zaúčtovaly jednotlivé položky se souvztažným zápisem na účet 701 – *Počáteční účet rozvázný*.

Při přechodu z vedení daňové evidence na účetnictví byl také vyčíslen daňový dopad. Základ daně se podnikatelce zvýšil o částku 51.540 Kč. V kapitole č. 4 je rozebrán tento dopad a návrhy řešení, jak základ daně rovnoměrně rozložit do několika let, aby daňová povinnost plynoucí z tohoto základu daně nebyla tak vysoká.

Paní Štrobachové je doporučováno, aby v první řadě se pokusila snížit neuhrazené pohledávky, čímž se sníží i základ daně a zvážit přechod na vedení účetnictví až v dalším období. Pokud se podnikatelka rozhodne přejít na vedení účetnictví přinese jí to lepší informovanost.

7 Seznam použitých zdrojů

Knížní zdroje

1. DUŠEK, Jiří a Jaroslav SELÁČEK. *Daňová evidence podnikatelů 2020*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2020. ISBN 978-80-247-1459-7.
2. DUŠEK, Jiří. *Převod daňové evidence na vedení účetnictví*. 2008 Praha: Grada Publishing, a.s. ISBN 978-80-247-2387-7
3. HAKALOVÁ, Jana a Yvetta PŠENKOVÁ. *Daňová evidence: Teorie a praxe*. Wolters Kluwer, 2019. ISBN 8075982398.
4. CHALUPA a kolektiv. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2020*. Praha: Anag, s.r.o., 2020. ISBN 978-80-7554-250-2.
5. MRKOSOVÁ, Jitka. *Účetnictví 2020*. Brno: Edika a.s. 2020. ISBN 978-80-266-1514-9.
6. NOVOTNÝ, Pavel. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2020*. Praha: Grada Publishing, a.s. 2020. ISBN 978-80-271-1037-7.
7. PILÁTOVÁ, Jana. *Zákon o účetnictví (s komentářem)*. Praha: Grada Publishing, a.s. 2017. ISBN 978-80-271-0430-7.
8. RUBÁKOVÁ, Věra. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2015*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5497-0.
9. RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza - 6. aktualizované vydání: metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, a.s. 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.
10. RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka 2017*. Praha: Anag, s.r.o. 2017. ISBN 978-80-7554-061-4.
11. SKÁLOVÁ, Jana a kolektiv. *Podvojně účetnictví 2020*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-1446-7.
12. ŠTOHL, Pavel a Vladislav KLIČKA. *Maturitní okruhy z účetnictví 2020*. Znojmo: Nakladatelství Ing. Pavel Štohl, s.r.o. 2020. ISBN 978-80-88221-36-4.
13. THUKARAM, Rao. *Accounting and Financial Management for BCA and MCA*. New Age International Publisher, 2007. ISBN 978-8122418248

Elektronické zdroje

1. *České účetní standardy*. [online]. [cit. 10.01.2021].
Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetni-reforma-verejnych-financi-ucetnic/pravni-predpisy/ceske-ucetni-standardy-pro-ucetnictvi-st/2016/ceske-ucetni-standardy-c-701-az-c-710-pr-23618>
2. *Vnitropodnikové směrnice*. Portál Pohoda. [online]. [cit. 20.01.2021].
Dostupné z <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/vnitropodnikove-smernice-%E2%80%93-1-cast/>
3. *Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví*. [online]. [cit. 10.01.2021].
Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>
4. *Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů*. [online]. [cit. 30.01.2021].
Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>
5. Super hrubá mzda [online]. [cit. 20.02.2021].
Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/mzda/superhruba-mzda/>

8 Přílohy

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Deník příjmů a výdajů VZOR

Příloha č. 2 - Živnostenský list podnikatelky Světlany Štrobachové

Příloha č. 3 – Protokol o převodu z daňové evidence na vedení účetnictví

Příloha č. 4 - Návrh účtového rozvrhu pro podnikatelku Světlanu Štrobachovou

Příloha č. 1 – Deník příjmů a výdajů VZOR

Obchodní název (firma): .....

Deník příjmů a výdajů

Peněžní deník

Období: .....

Číslo	Datum	Doklad	Text	Peněžní prostředky v hotovosti		Peněžní prostředky na bankovních účtech		Příběžné položky		Příjmy zahrnované do ZD	Výdaje odítkatelné od ZD	Příjmy nezahrnované do ZD	Výdaje neodítkatelné od ZD
				1	2	3	4	5	6				
a	b	c	d	příjem	výdej	příjem	výdej	příjem	výdej	7	8	9	10
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
16													
17													
18													
19													
			Úhrn										

Městský úřad Slaný, odbor obecní živnostenský úřad

č.j.: 2792/04/ŽÚ/LV

ev.č.: 320300-43679-01

Živnostenský list

vydaný
fyzické osobě

podle čl. XIII bodu 2 Přečodných ustanovení zákona č. 438/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony, a podle § 49 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, na základě oznámení změny předmětu podnikání ze dne 6. 5.2004 se mění t a k t o :

Jméno a příjmení : Světlana Štrobachová
Rodné číslo : ██████████ Datum narození: ██████████
Bydliště : Havlíčkova 208
273 05 Smečno
Identifikační číslo: 629 82 931
Místo podnikání : Havlíčkova 208
273 05 Smečno

Předmět podnikání : Činnost účetních poradců, vedení účetnictví,
vedení daňové evidence

Živnostenský list se vydává na dobu: neurčitou
Datum vzniku živnostenského oprávnění: 16. 9.1996

Tímto živnostenským listem se nahrazuje živnostenský list č.j.
ŽÚ/21366/2000/MA ze dne 30.10.2000 vydaný Okresním živnostenským
úřadem Kladno s předmětem podnikání Vedení účetnictví.

V Slaném dne 7. 5.2004

.....
Věra Kubištová
vedoucí
odboru obecní živnostenský úřad

Příloha č. 3 – Protokol o převodu z daňové evidence na vedení účetnictví

Světlana Štrobachová

Havlíčkova 208

273 05 Smečno

IČO: 629 82 931

Protokol o převodu z daňové evidence na vedení účetnictví

Fyzická osoba se rozhodla vést účetnictví od 1. 1. 2021

Pohledávky ke dni 31. 12. 2020

Pohledávky z obchodních vztahů za rok 2020 v celkové výši 51.540 Kč

Závazky ke dni 31. 12. 2020

1. závazky z obchodních vztahů: nejsou
2. mzdové závazky:
  - výplata HPP zaměstnance za 12/2020 ve výši 22.740 Kč poukázána 10. 1. 2021 převodem
  - srážková daň za 12/2020 ve výši 3.960 Kč poukázána 15. 1. 2021 převodem
  - sociální zabezpečení za 12/2020 hrazené zaměstnancem a zaměstnavatelem ve výši 9.450 Kč poukázáno 15.1. 2021 převodem a zdravotní pojištění za 12/2020 hrazené zaměstnancem a zaměstnavatelem ve výši 4.050 Kč poukázáno 15. 1. 2021 převodem

Veškeré závazky hrazené v roce 2021 za rok 2020 jsou účtovány ve prospěch příslušných nákladových účtů v účetnictví roku 2021.

Fyzická osoba prohlašuje, že při přechodu z daňové evidence nebyly zatajeny žádné skutečnosti, a v převodovém můstku byly zobrazeny všechny údaje vyplývající z inventarizace provedené k 31. 12. 2020.

Příloha č. 4 – Návrh účtového rozvrhu pro podnikatelku Světlanu Štrobachovou

Účtová třída 0   Dlouhodobý majetek

skupina 02:   Dlouhodobý hmotný majetek odepisovaný

028 – Drobný hmotný majetek

skupina 08:   Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

088 – Oprávky k drobnému hmotnému majetku

Účtová třída 2   Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry

skupina 21:   Peníze

211 – Pokladna

skupina 22:   Účty v bankách

221 – Bankovní účty

skupina 26:   Převody mezi finančními účty

261 – Peníze na cestě

Účtová třída 3   Zúčtovací vztahy

skupina 31:   Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)

311 – Pohledávky z obchodních vztahů

315 – Ostatní pohledávky

skupina 32:   Závazky

321 – Závazky z obchodních vztahů

325 – Ostatní provozní závazky

skupina 33:   Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

331 – Zaměstnanci

336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

336.1 – Zúčtování sociálního zabezpečení

336.2 – Zúčtování zdravotního pojištění

skupina 34:   Zúčtování daní a dotací

341 – Daň z příjmů

342 – Ostatní přímé daně

Účtová třída 4   Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

skupina 43:   Výsledek hospodaření

431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

skupina 45:   Rezervy

453 – Rezerva na daň z příjmů

skupina 49:   Individuální podnikatel

491 – Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5   Náklady

skupina 50:   Spotřebované nákupy

501 – Spotřeba materiálu

502 – Spotřeba energie a dalších neskladovatelných dodávek

skupina 51:   Služby

511 – Opravy a udržování

518 – Ostatní služby

skupina 52:   Osobní náklady

521 – Mzdové náklady

524 – Zákonné sociální a zdravotní pojištění

526 – Sociální náklady individuálního podnikatele

527 – Zákonné sociální náklady

skupina 54:   Jiné provozní náklady

548 – Ostatní provozní náklady

549 – Manka a škody z provozní činnosti

skupina 58:   Mimořádné náklady

582 – Škody

skupina 59:   Daně z příjmů

591 – Daň z příjmů z běžné činnosti – splatná

592 – Daň z příjmů z běžné činnosti – odložená

Účtová třída 6   Výnosy
skupina 60:   Tržby z prodeje služeb
602 – Tržby z prodeje služeb
skupina 62:   Aktivace
622 – Aktivace vnitropodnikových služeb
skupina 64:   Jiné provozní výnosy
648 – Jiné provozní výnosy
skupina 66:   Finanční výnosy
662 – Úroky
668 – Ostatní finanční výnosy
skupina 68:   Mimořádné výnosy
688 – Ostatní mimořádné výnosy
skupina 69:   Převodové účty
697 – Převod provozních výnosů
698 – Převod finančních výnosů

Účtová třída 7   Závěrkové a podrozvahové účty
skupina 70:   Účty rozvážné
701 – Počáteční účet rozvážný
702 – Konečný účet rozvážný
skupina 71:   Účet zisků a ztrát
710 – Účet zisků a ztrát
skupiny 75–79:   Podrozvahové účty
755 – Zásoby přijaté ke zpracování
761 – Drobný hmotný majetek
799 – Evidenční účet k podrozvahové evidenci